

کارشناس بهداشت حرفه‌ای

تعریف شغل

این شغل دربرگیرنده پست‌هایی است که متصدیان آن‌ها، به شناسایی و اندازه‌گیری عوامل فیزیکی و شیمیایی زیان‌آور محیط کار، ارزشیابی نتایج و رفع اشکالات اساسی می‌پردازند. تشخیص روش‌ها و مراحل تولیدی گوناگون و عللی که عوامل زیان‌آور محیط کار را به وجود می‌آورند، عوامل مهم بیولوژیکی محیط کار، عدم انطباق شرایط کار با قابلیت‌های جسمی و روانی افراد شاغل، مسائل ایمنی محیط کار و علل حوادث ناشی از کار و نیز شناسایی بیماری‌های مهم حرفه‌ای و معرفی افراد به پزشک جهت تشخیص قطعی از مصادیق این رشته شغلی است و اجرای بازرسی و حصول اطمینان از مطابقت فعالیت‌ها با قوانین و مقررات حاکم بر بهداشت و ایمنی افراد یا سرپرستی، طرح‌ریزی و هماهنگی امور مرتبط با بهداشت حرفه‌ای را نیز در برمی‌گیرد.

نمونه وظایف و مسئولیت‌ها

- برنامه‌ریزی جهت دستیابی به اهداف کلی بهداشت حرفه‌ای با توجه به سیاست‌ها، دستورالعمل‌ها و امکانات.
- نظارت و ارزشیابی و پایش برنامه‌های اجراشده در واحدهای سازمانی مرتبط و تعیین نقاط قوت و ضعف آنان.
- شناسایی، اندازه‌گیری و پایش عوامل زیان‌آور محیط کار و تعیین راهکارهای مناسب.
- شناسایی، ارزیابی و اعلام نواقص بهداشت حرفه‌ای کارگاه‌ها به کارفرمایان و مسئولین مافوق.
- اجرای برنامه‌های آموزشی بهداشت حرفه‌ای برای گروه‌های هدف.
- آشنایی با اصول خدمات بهداشتی اولیه و نظارت بر حسن اجرای این خدمات بر شاغلین حرف گوناگون.
- بازدید از کارگاه‌های تحت پوشش و بررسی و ارزیابی اجرای دستورالعمل‌ها، قوانین

و مقررات بهداشتی مطابق چک‌لیست و فرم‌های بازدید.

- نظارت بر انجام فرآیندهای بهداشت حرفه‌ای در مراکز بهداشتی درمانی و خانه‌های بهداشت روستایی.

- بررسی، ارزیابی و تحلیل آمار و اطلاعات فعالیت‌های بهداشت حرفه‌ای کارگاه‌های تحت پوشش به منظور ارتقاء فعالیت‌ها.

- نمونه‌برداری، اندازه‌گیری، تحلیل و ارزشیابی عوامل زیان‌آور و مسائل ارگونومیک در محیط کار و ارائه راهکار به منظور پیشگیری و کنترل عوامل زیان‌آور در محیط کار با توجه به استانداردهای موجود.

- نظارت و پیگیری در امر تأسیس، تجهیز و راه‌اندازی خانه‌های بهداشت کارگری و مراکز بهداشت کار.

- همکاری در تنظیم و پیگیری عملیات اجرائی در زمینه پیشگیری و بیماری‌یابی و مبارزه با بیماری‌ها و مسمومیت‌های ناشی از کار.

- شرکت فعال در دوره‌های کارآموزی، مهارتی و آموزشی در جهت ارتقاء معلومات و توانمندی‌های شغلی و به کارگیری نتایج آن در انجام وظایف محوله.

- مشارکت در تحقیقات کاربردی در عرصه نظام سلامت در شغل مربوطه.

شرایط احراز

تحصیلات:

الف: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی در یکی از رشته‌های بهداشت حرفه‌ای، بهداشت حرفه‌ای و ایمنی کار،

ب: دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های بهداشت حرفه‌ای، آموزش پزشکی، سم‌شناسی، سم‌شناسی محیط، مهندسی محیط زیست (با گرایش آلودگی هوا)، مهندسی شیمی - ایمنی، بهداشت و محیط زیست، مدیریت ایمنی، بهداشت و محیط زیست، ارگونومی، آموزش بهداشت، پدافند غیرعامل در

نظام سلامت، مدیریت سلامت، ایمنی و محیط‌زیست، مهندسی ایمنی و بازرسی فنی (ایمنی و حفاظت)، مهندسی تکنولوژی ایمنی در صنعت و محیط کار، مدیریت محیط‌زیست (hse) مشروط به دارا بودن مدرک کارشناسی در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف.

ج: دارا بودن مدرک تحصیلی دکتری تخصصی (PhD) در رشته‌های بهداشت حرفه‌ای، سلامت در بلایا و فوریت‌ها، ارگونومی، سیاست‌گذاری سلامت، مدیریت خدمات بهداشتی و درمانی، آموزش پزشکی، آموزش بهداشت و ارتقای سلامت مشروط به دارا بودن مدرک تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد در یکی از رشته‌های تحصیلی ذکرشده در بند الف و ب.

د: دارا بودن دانشنامه تخصصی در رشته طب کار جهت شاغلین پست کارشناس طب کار.

دوره های آموزشی

- آشنایی با روش‌های نمونه‌برداری و ارزیابی عوامل زیان‌آور محیط کار
- استخراج شاخص‌های بهداشت حرفه‌ای
- نحوه اجرای طرح‌های بهداشت حرفه‌ای.

مهارت

- مهارت برنامه‌ریزی
- مهارت پایش عملکرد
- مهارت گزارش‌گیری
- مهارت آمارگیری
- مهارت پایش و کنترل عملکرد تجهیزات
- مهارت شناسایی و اندازه‌گیری عوامل فیزیکی و شیمیایی زیان‌آور محیط کار
- مهارت تشخیص عدم انطباق شرایط کار با قابلیت‌های جسمی و روانی شاغلین
- مهارت تشخیص و ارائه راه‌حل مسائل ایمنی محیط کار و علل حوادث ناشی از کار
- مهارت آموزش بهداشت به افراد شاغل
- مهارت تشخیص آثار و علائم مسمومیت‌های عمده شغلی و یا بیماری‌های مهم حرفه‌ای.